

## MESTNE NOVICE. Odgovor zavijajem

### VABILO.

Vsi odbori tukajšnjih društev se uljudno vabijo, da se udeleže v četrtek zvečer ob 8 uri važnega posvetovanja, ki se vrši v Knausovi dvoranah.

K temu imajo pristop tudi drugi somišljeniki.

Ponesrečil.

Včeraj zjutraj je padel delavec Juri Tomšič ob progri Erie železnice v 15 čevljev globoki jarek in si pri tem zadobil zelo hude notranje poškodbe. S Haganovo ambulanco so ga prepeljali v mestno bolnico.

Se povrnila k očetu.

V spremstvu svoje hčere gospe Bessie Mariani, ki je pred 40 dnevi zapustila očetovo hišo kot srečna nevesta se je včeraj povrnil župan Johnson iz New Yorka.

Gospa Mariani se je, kakor se vidi za dobro ločila od svojega moža.

Kaj je pravi uzrok ločitve je znano le sorodnikom, v javnosti se pa o tem nič ne govori.

Gotovo je, da je županova hči zopet doma in da živi popolnoma za se.

Cerkveni rop.

V nedeljo je pogorela Marijina cerkev v Brooklynu. Mnenja so, da jo je začigala zlobna roka, hoteč jo oropati.

Dve hiši, ki ste blizu cerkve sta tudi pogorele. Škodo ceni na \$4.000.

Ločitev.

Po dvanajstletnem zakonu sta se ločila Mary in Karl Walker. Uzrok ločitve je, da je Karl svojo Mary prevečkrat pretepal. Udal se je tudi pijači in vse to je povzročilo izpreglo iz zakonskega jama.

Lep obisk.

V kratkem času bode prišel odbor sestojec iz treh Japoncev in Kitajcev v Clevelandu, da se s svojimi rojaki posvetujejo na kak način bi pričeli bojkotirati v orientu ameriško blago.

To je baje maščevanje radi tega, ker so Mongoli iz naseljanja izključeni.

Trdo pa pravčno.

Juri Bowles, ki je včeraj stal pred sodnikom, se je moral zagovarjati radi tega, ker je zanemarjal svoje nedoljetne otroke in ker nalaga svoje denar v žiganjarmi. Radi pisanosti bode moral plačati kazni \$5. radi zanemarjenja otrok bode pa moral delati skozi 6 mesecev "kratače" v prisilni delavnici.

Igralski brlog.

Policisti Cress, Wingle in Oliver so včeraj udrli v privatno hišo št. 808 Highland Ave., v kateri je domnevала, da se nahaja igralski brlog. Res je natele na mizo igrajcev, ki so jih s pátrolnim vozom prepeljali na policjsko postajanko. Oto Vilbert glavni vodja te beznice je bil kaznovan s \$50 globe, vse drugi udeleženci pa s \$5 globe.

Star samomorilec.

75letni Miha Gabel se je navelčal svojega življenja. Radi tega se je ustrelil v stvarovanju svoje hčere Marie Friedel, iz 2341 zap. 50 ceste. Ko je bila zaslušala streli je prihitela v očetovo sobo, vendar ta je že ležal mrtav na tleh.

Naročajte in priporočajte Nova Domovino!

### "CLEVELANDSKA PARADA V PRAVEJ LUCI".

Blamaža "Nove Domovine."

Kakor se vidi si je Glas Naroda nadel nalogu povročiti v naši naselbini nekak preobrat, s katerim zasleduje tudi lastne koristi, hoteč si svoje omajeno stališče v naši naselbini nekoliko podstaviti in okrepite.

V prvi vrsti se je poprijel zasmehovanja Nove Domovine, hoteč jo spodkopati, ter pripraviti jo ob ugled, ki ga sedaj uživa.

Ponatisnil je članek, ki ga je prinesel "The Catholic Universe" česar urednik je Rev. M. Mahon. Koncem tega pa pravili.

"Tako katoliški list "The Catholic Universe". Dolžnost "Nove Domovine" pa je, ako je v resnici katoliška, da odgovori na članek imenovanega lista. Ako je v resnici katoliška, se mora s tem članom strinjati in ga odobravati, ako pa ne, potem je zopet —

zdržati." Dobro — razdelili se je — pa kako. Nepravčno — da celo neumestno. Novi fari je bil odkazan prostor, kjer niti Slovenci ne prebivajo. Razdelitev fare nismo nikdar prosili, pač pa je bil edini zahtevki naših rojakov — odstranitev župnika Hribarja. Tako, to naj služi Glas Naroda za odgovor a tudi članku "The Catholic Universe".

Da uslužimo "Glas Narodu" hčemo o tem članku nekoliko pojasniti in pred vsem pripominiti, da tako piše le človek, ki ne pozna naših razmer in ki pleše tako kakor živžga oni, ki igra v tem glavno vlogo.

Dotični članku piše tako kakor izpoveduje Hribar, ne pa kakor misli na tisoče in tisoče našega ljudštva.

Članek je resnici popolnoma protisloven. Navedemo le nekaj protislovnih fakt.

"Že preje so oni tožili svojega duhovna toda te tožbe so se ponašale za neosnovane, kakor je sporočil posebni preiskovalni odbor."

Res so rojaki tožili duhovna, podali so utemeljene in neovrgjive dokaze njegove krivde. Če bi se toliko obtožb podale proti duhovnu v kaki drugi škofiji, kjer vlada nepristransvo, bi gotovo dosegli svoj namen, a v Clevelandu — je to nemogoče. Zakaj — o tem molčimo.

Tudi glede saloonarjev je trditev neresnična. Ni res, da se je prepričel radi tega, ker se ni dopustilo prodajati opijnih pijač pri nekem cerkevem pieniku, pač pa se je zahtevalo cel dohodek kot čisti dobitek in stroške naj bi pa drugi pokrili. In takrat se je pa reklo, ktor vleče dobitek, naj plača tudi stroške.

Glede računanja prevelikih pristojbin pri cerkevih opravili mora vsakdo pridržiti, ki je imel opravka v uradu starejšega.

Vida, da se je res veliko računalno. Plačevati za poroke po \$8.50 do \$12.00, to je pač ne nekaj preveč. In če je bilo več porok skupaj je za vsako poroko bilo zahtevano posebej gori označeni znesek. — In pri drugih opravilih? —

"Spori in razne druge zadeve se pri katoliški cerkvi ne poravnajo potom paradi, zastav in rdečega oganja."

Dobro vemo da ne. — Kaj pa storiti, če se prezira na sto in sto prosenj. Česa se poprijeti, če nas oni prezira, kbi imeti skrbeti za uravnavo teh žalostnih razmer.

Kaj pa storiti če se trdi, da je le par "liberalcev" in "socialistov", ki rujejo in ščuvajo. Ali ni najboljše sredstvo: "Armadna na noge in in gjet koliko je!"

"Kanončno pravo določi, kar je potrebno za prav-

vično in redno poravnanje tožb in sporov".

Kakšne so te določbe, če mora radi enega samega človeka trpeti tisoče in tisoče ljudi in se spostavljati pogubi in prodaju.

Lepo se toraj na tem mestu upošteva kanonično pravo.

"Cerkve in cerkvene oblasti bodo skrbete za pravico" —

Kako skrbete, to je vsakega znano, kako se izvaja pravica to že ve vsak otrok.

"Parada je izvor slabega zastopstva in je pravi škandal za občino" —

Škandal za občino — nikdar ne. — Pač pa za onega, ki glas ljuštva ne upošteva, pač pa ga prezira.

"Nezadovoljneži so nedavno prosili, da se župnija razdeli in da se jim da drugačna duhovna. Župnija se je razdelila, ker za to so bili vzroki. Sedaj pa prosijo, da se župnija zopet — zdrži."

Dobro — razdelili se je — pa kako. Nepravčno — da celo neumestno. Novi fari je bil odkazan prostor, kjer niti Slovenci ne prebivajo. Razdelitev fare nismo nikdar prosili, pač pa je bil edini zahtevki naših rojakov — odstranitev župnika Hribarja. Tako, to naj služi Glas Naroda za odgovor a tudi članku "The Catholic Universe".

Da bude javnost vedela, kdo se postopa omenimo le to da je tuškajni "Plain Dealer" poročal resnično, na to pa je škofija oblast sama listu povедala, da se mora o tem tako pisati, kakor se listu iz škofije poroča.

Ali je temu treba še kaj dostaviti. Menda ne! Dejstvo se samo ob sebi zadostno obsoja.

Če javnosti to pojasiščilo ne zadošča smo pripravljeni dati se nadaljnega, kar se pa Glas Naroda tiče mi rečemo:

"Le stezajte prste v zrjavico, opeki ste se in se lahko še."

### PARNIK ZGOREL.

DETROIT, 13. maja. — Skoraj že dogovorjeni novi parnik D & C proge "City of Cleveland" je v ladječini po polnoma pogorel. Nič drugega ni ostalo kakor nekaj kosov jekla.

Dne 30. junija bi imeli prvič voziti in bi stal \$1.500.000. Kako je ogenj nastal ni znano. Nekaj ljudi je včeraj delalo na parniku in ob 4 uri zjutraj so zapazili ogenj. Isto se je tako hitro razširil, da gašenje ni bilo več mogoče.

Ladječinka bode moralata se da se zasedati na svoje stroške novi parnik.

Poslovodja družbe je izjavil, da radi tega ne bode promet po jezeru nič oviran, ker ima družba drugih parnikov.

—

RAZSTAVA V JAMESTOWNU.

PRIHOD PRVIH ANGLEŽEV V VIRGINIJI.

Slavna tristoletnica.

NORFOLK, 13. maja. — Danes so ob krasnem vremenu in ob udeležbi mnogo tisoč oseb, ki so prišle iz vseh krajev dežele, praznovali tristoletni spomin odprt so se tu izkrali prvi Angleži pod vodstvom Sir Christophera Newporta. Johna Smitha in drugih. Vodstvo praznika na ta svečani dan je prevezel Josip Bryan iz Richmonda Va. Ta je predstavil gospoda Bryce, angleškega poslanika v Washingtonu, ki se je v lepem govoru spominjal dohoda prvih naselnikov in ga primerjal z Aleksandrovo osvajajočo Perzijijo, z unicevom C. riggina in veljem Carigrada.

Oglasite se ali pišite:

TISKOVNI DRUŽBI

"NOVA DOMOVINA."

5119 St. Clair Ave. N. E.

Družba jamči za vsako

odposilitvijo.

—

Naravnite in priporočajte Nova Domovino!

### IZ DRŽAVE.

Izboden duhovnik apelira na papeža.

Rev. Alojzij Lops, dosedanji namestni duhovni vodja katoliške oblasti v Youngstownu, ki je bil od škofa pretekli teden izboden, ker ni hotel odložiti župniškega mesta, boče sedaj uložiti pritožbo zoper škofa Horstmana pri samemu papežu Rimu. Rev. Lops pravi, da ima pismo, v katerem mu je škof podelil za šest mesecov omenjeno faro.

Samomor v ječi.

James Williams, 26 let star se je v ječi v Limi pred očmi 26 sojetnikov obesil s žepnim ročicom na vrata. Ko je dospel serif na pomoč, je bil jetnik že mrtev.

NEVAREN padec.

Cecil Wilson iz Zanesville, 28 let star, se je polotil nevarnega posla, plezanje na dimniku. Pred kratkim je delal v Columbusu na 80 čevljev visokem dimniku tovarne za led. Bil je prav na vrhuncu. Hotel je zdelom, da bi mu drugi dan ne bi treba se enkrat iti na vrh. Ko se je vračal, je bil že mrak, ker se je napačno prikel, mu je spodletelo in padel je v globino. Preiskava je bognala, da se vsa rebra na lev strani zlomljena, hrbitišče izpahnjeno in razven tega je imel še rane na glavi in razne notranje poškodbe. Vendar ni v nevarnosti za življence.

Smrt v pepelu.

V kupu pepela so v pondeljek zvečer našli delavca John Rosemanna; uposlen je bil pri Carnegie Steel Co. v Youngstownu. Kako je prisel ob življence je še uganka.

VELIK POŽAR V RUDNIKIH.

Baje je zgubilo go rudarjev pri tem svoje življenje.

MEKSIKO, 13. aprila. — V Tenares rudnikih je v torek zjutraj zbruhnil veliki požar, ki se sedaj ni pogašen. Baje je samo 17 rudarjev ubegnilo gorivo smrti in 90 jih je prislo ob življence. Dosedaj so dobili 35 mrtvev. Mrtvi so večinoma Meksikanci, rudnik smatrajo zgubljenimi.

PHILADELPHIA, 13. maja. — Turkaj so najeli 1000 stavkolumilcev. Dobivali bodo hranci in stanovanja \$3 plače na dan, tudi se jim plačajo potni stroški. Prvi 100 mož, večinoma Meksikanci, rudnik smatrajo zgubljenimi.

JERSEY CITY, New Jersey 13. maja. — Strašen umor se je pripetil v tovarni Bowdon v Cedar Grove. Umorjen je bil štiri letni sin tovarniškega paznika najbrž iz maščevanja. Včeraj so našli komaj 100 čevljev od hiše triplu dečka Andreja Mullaney in oče je takoj slutil, da so z umorom v zvezi odpuščeni delavci tovarne, ki so se hoteli maščevati nad njim. Deček je bil malo potem, ko je zapustil hišo, ubit z velikim tovarniškim kladivom. Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

SULTAN ZMAGOVIT.

Vladne maroške čete pobile upornike.

MELILLA, MAROKO, 13. maja. — Danes je sem dospeло poročilo, da so sultanove čete pobile upornike. Boj se je vrisil blizu Marchine in je trajal več ur. Zgube na obeh straneh so skoraj enake. Vladne čete imajo nad 200 ujetnikov.

Obleka in znacaj.

Znacaj vsakega moža lahko določite po njeg

NOVA DOMOVINA.  
Katalisti dnevnik.  
IZHAJA YSAK DAN  
najl. es medajah in prazničnih  
izdajanjih in lastnik:  
TSIKOVNA DRUZBA.

ZA AMERIKO STANE:  
a celo leto ..... \$3.00  
ZA EVROPO STANE:  
a celo leto ..... \$5.00  
Posamezne številke po letu.

Naročnina in dopisi naj se pošljajo na naslov:  
"NOVA DOMOVINA",  
6119 St. Clair Ave., N.E.  
CLEVELAND, OHIO.  
Ček in money order naj se pošljavo na:  
NOVA DOMOVINA  
6119 St. Clair Ave.

Brezmimi dopisi se ne sprejemajo.  
Skupini se ne vrabijo.  
Pri spremembah bivališča prosimo naročnike, da nam natačno nazznajo ali NOVEGA tudi STARIS naslov.  
Telefon Cuyahoga Central 7466 W  
Telefon Bell East 1458-L

NOVA DOMOVINA  
THE DAILY AND SUNDAY  
PUBLISHED BY THE  
Nova Domovina Printing and  
Publishing Company.

Subscription \$3.00 per year.

Advertising Rates on Application.

Entered as second-class matter  
July 5, 1906 at the post office at Cle-  
veland, Ohio, under the Act of Gen-  
eral of March 3, 1879.

83

No. 134. Tuesday May 14, 1907  
Vol. IX.

CERVENI KOLEDAR.

ejus govor o pričevanju sv.

Duhu.

Jan. 15, 16-27 in 26, 17.  
12. Nedelja, 6. povelik.  
13. Pondeljek, Servacij, Ško.  
14. Torek, Bonifacij, muč.  
15. Sreda Zofija, mučenica.  
16. Četrtek Janez Nepom. m.  
17. Petek, Paškal, spozn.  
18. Sobota, † Feliks, spozn.

NAŠE DELOVANJE  
V POLITIKI.

Zadnje čase je našega rojaka marsikaj prebudovalo iz spanja k resnemu delovanju. Prebudoval se je s zavestjo, da je treba moč posameznika, če hočemo našpredovati.

Res, da je sedanjii farni položaj uzkroč prepirom in pouzročil prebujenje, a kar se tiče političnega stališča smo pa še precej od zadaj in še spimo. In tudi na tem polju se moramo obuditi, tudi v tem moramo skrbeti za naš napredok in za naš narod in poprijeti se moramo resnega dela na polju na katerem moramo zasledovati svoj cilj.

Pisalo se je že o našem političnem klubu, kojega naloga je med rojaki zasaditi ono kar, iz katere bi izkazali v vscvetela etvika boljše politične prihodnosti našega naroda.

Pogrejmo, tisoči in tisoči nas je a vti ti tisoči smo politično mrtvi, ker se nismo svetu pokazali z našimi zahtevi, ker nismo poskušali dosegri samostojnosti.

Ali naj to še tako nadalje traja? Ne, ne sme več!

Drugi rojaki po deželi, se pridno gibljejo. Kakor marljive čebelice nabirajo potrebnih snovi za svoj obstanek in prihodnost. Zakaj bi mi v Clevelandu, ki tvorim največje slovensko naselbino v Združenih državah ne posnemali take rojake.

K temu treba prebujenja, treba je nadalje slšonega delovanja ne gledati na druga nasprotna, pač pa trdnio se poprijeti osega gibanja s katerim bi potem prodri do površja in ugleda.

Sodelovanje v politiki, pokazati drugemu narodu naš obstoj, to nalogo si moramo nadeti, jo zasledovati in tudi izpolnit.

Nasa naselbina spada pod 23 okraj (Ward). V tem okraju so večinoma le naši ljudje. Toraj amestno je in celo dolžnost, da ta okraj organiziramo, da ta osega spravimo na noge in ga postavimo na polje političnega delovanja.

Ta nam bode to omogočeno, njelečevali se moramo se poštenejši klubu, ki se vrne na

ki prvi petek v mesecu v Knayovi dvorani. Pridno moramo prilagati k tem sejam ter ukrepati, česa se imamo pojmeti, da izvedemo svojo našo in dospemo do cilja.

Volitve bodo kmalu tukaj in tudi teh se moramo udeležiti v polnem številu, da celo več, postaviti si moramo svojega kandidata za naš okraj.

Velikega pomena je toraj ta korak. V doseglo tega pa se moramo z večjo učemo zanimati za politiko in sestati se moramo v slozen nastop, da dožemo naš cilj.

Zatoraj ne več spati, pridno biskujmo seje političnega kluba in točno v vestno izpolnjujo to, kar se bode tam ukreni. Naš rek pa naj bude:

Prebudoval se k političnemu delovanju."

## iz stare domovine.

Kranjsko.

Nesreča. Dne 26. m. m. je pri podiranju hiše na Poljanskem išisu padel delavec Anton Melca z dva metra visokega zidu in se na glavi tako poškodoval, da ga so morali oddati v delcelno bolnišnico.

Potresni sunek. V noči od nedelje na pondeljek ob 1. uri 52 min, značilo je naša ljubljanska potresna opazovalnica potresni sunek krajevnega značaja. Kdor je sunek čutil naj to naznani.

Pretep. Pred naborom je bil v petek v Selcih velik pretep med fanti iz Sele in onimi iz Železnikov. Več fantov je celo obodenih, posebno hudo mestarski pomočnik pri g. Kosinelli v Železnikih. Kdaj se bodo fantje spometovali?

Štajersko.

Zupan celjske okoliške občine. Iz celjske okolice, dne 27. aprila: Danes je bil zopet izvoljen za župana naše občine gosp. Matej Glinšek, posestnik na Zgornji Hudinji. Mož zavetna že več let v istom mesto.

Cerkev — skladische. Iz Celja Tukajšnjo staro protestantsko cerkev z župniščem vred je kupila pivovarna Toma Goetz. Cerkev predelala se bode v skladische za pivo. Novo župnišče pa postavijo poleg nove protestantske cerkve na takozvanji "insel".

Novice iz Ptuja. V Ptiju je umrl dne 27. m. m. trgovec in mestni odbornik Adolf Sellinschegg; bil je Slovencem skrajno sovražen in krivčen. N. v. m. p. — Dne 27. m. m. proti večeru se je v ptujski okolici blisko in močno gromelo, po noci silno dežilo, v nedeljo zjutraj je padel sneg, ki pa je kmalu uskonpel. Ker je v prejšnjih topilih dneh že skoro vse ozelenilo in se začelo prikazovati že cvetje, se je jaksati mraza, ki je deloma že napravil občutljivo škodo.

Zaradi bede se je obesila. V Budimpešti pisateljica Hankovny s svojo materjo vred.

Delavci v Moskvi. Moskovski odbor za pripravljanje izobraževalnih predavanj za tovarniške delavce je sklenil prirejati za delavce predavanje tudi iz stroške prava. Nekoliko predavanje je že bilo, predavanja se tiskajo in potem delijo brezplačno delavcem.

Na Hrvăškem je občutno pomajanje zdravnikov. So kraj z 10.000 prebivalcev, a nobenega zdravnika. Često se dogodi, da morajo ponj 30—40 km. daleč. Zlasti občutno je to pomajanje za rexeve ki ne

morejo zmagovali ogromnih stroškov.

Velikoruski dijaki v Černovicih so se na shodu izrekli protustanoviti maloruskega vsečilišča, ki ga je zahteval dijaki shod v Pragi. Zahtevajo velikoruski vsečilišče, češ, da b se z gojenjem malorusine podpiral samo separatizem med Slovenci.

Za žide. Več kavkaških mesecov je naročilo svojim poslancem naj se v dumu zavezajo za to da dovolijo Židom naseljevat se po vseh zdravniščih.

Cenik knjig,  
ki se dobe v zalogi

\*Nove Domovine,  
6119 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

IGRE.

1. Pri puščavniku,  
veseloigra v 1 dejanju .. 20

2. Bratracen,  
burka v enem dejanju .. 20

5. Doktor Hribar,  
veseloigra v 1 dejanju .. 20

6. Putifarika, burka .. 20

8. Čitalnica pri branjevki,  
burka v enem dejanju .. 20

9. Idealna tašča,  
veseloigra .. 20

10. Eno uro doktor,  
veseloigra v 1 dejanju .. 20

11. Dve tašči,  
veseloigra .. 20

12. Mesalina, burka .. 20

13. Nemški ne znaajo,  
burki .. 20

15. Prvi ples, komedija .. 20

18. V Ljubljano jo dajmo,  
veseloigra v treh dej. .. 20

21. Srčna dama,  
veseloigra v enem dej. .. 20

22. Brat Sokol,  
šaloigra v enem dejanju .. 20

Varh.,  
komedia v 2 dejanjih .. 10

Jakob Ruda,  
drama v 3 dejanjih .. 60

Divji lovec,  
igra s petjem v 4 dejanjih .. 35

Za narodov blagor.,  
komedija v 4 dejanjih .. 50

Različne zabavne, zgodovinske  
in poučne knjige.

Črtice z ogljem .. 30c

Dež in solnce .. 15c

Edip na Kolonu .. 20c

Gozdne cvetke .. 50c

Hrabro in zvesto .. 25c

Količina in stepa .. 15c

Kanarček .. 20c

Lucij Flav .. 25c

Maron .. 15c

Marijina otroka .. 15c

Mladost .. 35c

Pripovedi o Petru Velikem,  
ruskem carju .. 75c

Praški Judek .. 15c

Pisanice .. 25c

Prešeren in Slovanstvo .. 25c

Sv. večer .. 20c

V Petrograd .. 60c

Zeleni listi .. 25c

Za naših krajev .. \$1.00

Za kruhom .. 20c

Zalost in veselje .. 40c

Žrtev spovedne molčičnosti .. 35c

FR. VESEL IN IV. PIRNAT

4034 St. Clair Ave.

SLOVEN. MESARJA.

priporočata s svinjino občinstvu

avo mesnico v kateri se dobiva

raznovrstno in dobrojako

čebulico in krivčen.

Na St. Clair ulici št. 3904

in vogal Clifton ulice v

Skabetov hiši, se priporoča

za vsem Slovencem v Hravatom v obilen poset.

Postrežba izborna in solidna.

J. SLEZAK W. SLEZAK

pogrebni in balzamirni.

Kočije za vsakovrstne

namene.

892 Tod Str. Cleveland, O.

Nasproti poljske cerkve sv.

St. Stanislava v Newburgh.

Se priporočamo Slovencem

v Newburgh.

H. H. FISHER,

5805 (1677) St. Clair Ave. N. E.

priporoča Slovencem in Hrav-

tom svojo

lekarno (apoteko).

Založnik Triner jevega zdra-

vilnega grmekga vina."

Na Hrvăškem je občutno po-

majkanje zdravnikov. So kraj

z 10.000 prebivalcev, a nobenega

zdravnika. Često se dogodi,

da morajo ponj 30—40

km. daleč. Zlasti občutno je to

pomajkanje za rexeve ki ne

## MALI OGGLASI.

Na prodaj je slovenska mlekarja z vso pripravo. Mlekarja zelo mnogo odjemalev. Kdor ima veselje do tega posla, naj se ogliši na 16 Spruce St. Collinwood, Ohio.

Vsi kupci so na shodu izrekli proti

re

## POKROPITI JE SEL.

Spisal Ivan Baloh.

Fran Sila je bil davčni praktikant. Od jutra do večera tekelo mu je pero v pisarni vedno enakomerno, nič niti bilo težavnega v njegovem stanu. Ali Sila, (četudi je sedel pri lepi mizi v vrati pozimi zelo topil sobi, ni bil niti kaj zadovoljen v svoji službi. Pisal in "uradoval" je nadrejec zastonj. In preteklo je že pol drugega leta, ko mu izdržavne blagajne niso še izplačali vinarja.

V boljših časih pa Franc Sila ni bil namenjen za davčnega praktikanta. Njegov oče ni bil sicer reven, pa tudi ne premičen mož. Kot vpokojen orožnik je dobil službo kot nižji davčarski uradnik in živel prav srečno s svojo ženo in edino hčerko. Nič, čudnega niti, če je tudi svojega sina odmenil za uradniški stan. A žena njegova, ki je bila zelo verna, je po hotelu, da bi bil Francelj gospod. Pa ta blaga želja se ji ni izpolnila. Francelja je namreč zelo preganjala usoda. Prišel je srečno do pete šole, a naprej ni mogel. Celo to mu je oče dovolil, da same pete šole so enkrat ponavljali, pa vkljub temu ni šlo. Francelj in matematika se namreč nista mogla. Pravzaprav on matematike ni sovražil, toda tisti profesor, ki je matematiko predaval, je silo kruto pregašal. Posebno mu to ni bilo všeč da je Sila vedno kaj čeckal po zvezkih, da ni bil zbran pri takoj lepem predmetu, kot je matematika. Sila je bil namreč pesnik; kaj čuda, če mu je duh njegov tako rad ušel od suharnih številk tje gori v sinje višave nebeske poezije. Tega pa profesor matematike ni mogel videti, zato je Sila dobil v zapisniku dvojko za dvojko in končno dvojko tudi v izpričevanju. Nenekrat mu je profesor raztrgal tiste popisane popirčke a pesnika Sile to ni boljšalo. Imel je dvojko tudi v izpričevanju drugega leta. Kakor v zasebni mu je pa se eno navrzel profesor grščine. Da, on, tak častilec grškega pesnika Homerja, celo grščine ne zna, to je bil zanj silen udarec. Storila se mu je vnebovpijoča krivica, tako je pisal domu. Kaj sedaj? Da bi ponavljal drugič, to ne gre. Da bi šel kam drugam, tudi ne. Oče njegov se je upril in dejal, da za Francelja ne da vinarja več. Mati je prosila in prosila, pa vse ni nič pomagalo. Sila je pustil šolo in šel v pisarno nekega odvetnika za mesečnih trideset goldinarjev. Prav prijetno se mu je godilo. Imel je denar, četudi ne veliko, pa živel je svobodno in skor pozabil na dom.

Tako sta pretekli dve leti.

Ko je prišel o velikonočnih počitnicah za par dni domov, ga je oče trdo prijal, da tako naprej ne more iti, da njezina služba nima nobene bočnosti, da je lahko vsač dan brez kruha, te ga odvetnik odslovi itd. To pa Sili ni bilo niti kaj prijetno. Zatekel se je k svetu materi. Ona mu je razkrila kak načrt ima oče za Franceljina. Dal ga bo v davkarijo za praktikanca. Četudi bo kake dvete brez plačila, pa ta doba bo hitro potekla in potem bo vsaj enkrat nekaj, tako ne bo nič. Za hrano in stanovanje bo pa ta čas oče skrbel. Pa to Franceljnu ni bilo prav nič všeč. Kar naravnost je to povedal svojemu očetu, da ga to ne veseli in da ne bo šel.

Stari Sila pa ni poznal nobene šale. Pisal je odvetniku, da svojega sina več ne da v pisarno. S tem je bil vsak upon Franceljnem zatrtil in on prisiljen, da se je udal volji svojega očeta. Po protekciji in prošnjah svojega očeta je Francelj res dobil službo davčnega praktikanta. Oče mu je preskrbel hrano in stanovanje za mesečnih 17 goldinarjev. Ker pa je bil Francelj popreje navajen boljšega življenja, je očeta iskreno prosil, naj mu vsaj nekaj na mesec na vrize. Uslisil je bil; a zažugalo se mu je, da se mu tudi to odtegne, če ne bo priden.

Francelj je šel od doma otožen, ker je vedel, da se začne zdaj zanj trnjava pot življenja. Upal je trmo, da mu mati, ki ga je

vedno obziba, vendar pazljavši kaj na tihem brez vednosti očetove. Sila je prišel vrg, pisal v davkarji in začel opotovo dajuško življenje. Čele tri goldinarje mu je oče imenoval kot nameček za cel mesec. Kako naj Francelj izhaja s tremi goldinarji celih trideset lin! Pa moral se je udati v svojo usodo. Tolazil se je pa s tem, da ga boginja petja ne zapusti, da bo v poeziji našel utec v življenju brdkih dnevih in da mu morda celo včasih materialo odpomore. Odkar je bil Sila v davkarji, ni bil več Francelj, temak — Radoslav. Že v višji gimnaziji se je večkrat podpisal kot Radoslav, a sošolci so se mu posmehovali in nekateri čečeli trdili, da zanj to sploh ni prav ime. Sila pa ni hotel biti Francelj; to ime mu je bilo tudi preveč kmečko, prozajno. Radoslav pa je bilo tudi njegovo pisateljsko ime.

Minulo je Radoslavu že par mesecev v davkarji, zdelo se mu je, da se bo sčasoma že trvidil. Vse bi še bilo, ko bi le bilo več denarja. Res, da mu je tudi mati poslala na tihem par kron, pa to se je hitro izgubilo. Poskusil je svojo srečo s pisateljevanjem. Poslal je nekaj pesmi v znan mladinski list. Posnosen je bil na to. Sklenil je, da pesniščevanje ne pusti, zlasti ker mu to morda olajša boj za socialni obstanek. Radoslav je pisal uredništvu doličnega mladinskega lista, da bo šel rad sodeloval pri listu, poslal zopet nekaj pesmi ter prisil za honora. Nič ni dobil odgovora. Pisal je še enkrat, dvakrat, odgovora in nagrade pa le ni bilo. In Radoslav se je zaklel, da ne bo zastonil podpiral s svojimi prizvodi slovenskega slovstva. Sklenil je, da bode pesnil le zase.

Tedaj se je v življenju Radoslavom zgodilo nekaj izvanrednega.

Nekega lepega dne ga je privedla pot kake, četrtni ure daleč proč od trga v kmečko vas.

Tam ob cesti je stala lepa gostilna, in Radoslav je stopil notri. V gostilni sta stregli dve gospici, najbrž sestri, tako je sodil po zunanjem Radoslav. Prišla je tudi gospodinja, ki je še dokaj prijazno pozdravila gosta. Radoslav je nekaj časa verze pisal v svoj zapisnik, potem se je pa začel pogovarjati z domaćimi. Zvedel je, da je to in ono. Zvedel je, da je starejši imenina Justina, mlajši pa Pavla, zvedel je tudi, da so sami pri hiši, da je gospodar že davno umrl. Radoslav se je kratko poslovil, pa niti in odšel.

Od tiste ure pa ni imel več mirnega dneva, ne mirne noči. Srečen je bil zopet takrat, ko je bil zopet pri Robavsovih, tako se je reklo pri tisti gostilni. Da, ko bi mu odpuščale finančne razmere, šel bi rad vsako nedeljo, vsak dan, tako se je pa moral zadovoljiti, da je šel tja le vsakih štirinajst dni. In to je bil za Radoslavom edan dan sreči in veselja. Cutil je v svojem srcu nekaj, česar tako močno in čutil še nikoli. Ugajalo mu je pri Robavsovih posebno, kadar matere niso bili v sobi, da sta bili gospici sami: takrat je lahko govoril, kakor mu je narekovala njegova mehko čuteča duša. "Bojil pa je bil vesel, če je tudi Pavla zapustila sobo ter šla streč drugim gostom. Tedaj je potegnil iz žepa svoj zapisnik ter ji čital svoje pesmi, ki so največ veljavne. Justina je bila nekoliko mestno odgojena in posnosa je bila na to, da je opevana. Tiha ljubezen se je rodila med njima. Radoslav je bil ves srečen, kot še nikoli v svojem življenju. Njegov zapisnik je bil že pol raznovrstnih pesmi, akrostihov, sonetov itd., ki so bili vsi posvečeni — eni osebi. Radoslav je zahajal odstrel včerat k Robavsovom; kadar je plačal materi, je spil le en četrtni vin, kendar je pa plačal Justinu, je pa spil pol litra in se južino je naročil.

Tedaj je v kuhinji zapazil deklo, ki jo je še poznal in vpravšal:

"Kje imate mrlja?"

"Kakega mrlja?" — je začuden vpravšala dekla.

"Saj so, mati umrli, ali ne?"

"Katera mati?"

"Robavsova gospa, hišna gospodinja, ali niso umrli?"

"E, kaj še, gori so v sobi, imajo neke goste iz mesta."

Radoslava je mrzel pot oblik. Še dlahi se ni upal, hitro se je odkrenil in šel iz hiše ven.

Cudno je bilo to. Saj je veden, čital v časopisu! — Vedno hitrete po šel, da bi le nikdar ne videl več te nesrečne Robavsove hiše.

In trgu se je ustavil. Sel je v

tehnični povezala s svojimi sestri

in vse načrtoval, da ne bo

zavrgla vse, kar je vse

zavrgla vse, kar je vse</

# Quo vadis?

Roman iz Neronove dobe.

Spisal

HENRIK SIEKIEWICZ

(Nadaljevanje.)

"Kje je Rim?"

Nekoliko trenutkov ni bilo odgovora. Na to pa urno pravni neki Viniciju dobro znan glas:

"On je za nomenantskimi vratami. Odšel je v Ostrijanum že pred dvema dnevoma. Mir tebi, kralj perzijanski!" Vinicij se je dvignil, sedel ter zagledal poleg sebe Kilona, Grk nadaljuje:

"Tvoja hiša, gospod, je popoloma zgorela, ker so Karine vse v ognju, vendar pa ostane še bogat kakor Midas. Oh, kakšna nesreča je to! Kristijanje, Serapisov sin, so že davno prerokovali, da ogenj ugonobi to mesto. A Linij in Jupiterjeva hči se že od včeraj nahajata v Ostrijanu. O kakšno je to mesto!"

Vinicija se je znovič polasti la slabost.

"Ali si jih videl?" vpraša ga. "Da, gospod! Hvala Kristusu in vsem bogovom da ti s to prijetno novico morem poplaci tvoja dobra dela. Pa se več učim za-te, Osirij, to ti prizem pri gorecem Rimu!"

Temnilo se je toda na vrhu je bilo svetlo kakor po dnevu, ker je požar neprestano naraščal. Zdelo se je, da ne gore samo posamezni deli mesta, marveč vse mesto kakor je dolgo in široko. Nebo je bilo rdeče, kakor daleč je segalo človeško oko, in nad zemljilo se je razgrinjala rudasta noč.

Konec drugega dela.

TRETIJ DEL.

I.

Zarja gorečega mesta je pokrivala nebo tako daleč, kakor daleč je segal človeški pogled. Iza gore je pripeljal poln mesec, ki je vsilil silne vročine bil videti nekako bakrene barve ter, zdelo se je, nekako osuplo zrl na propadajoč svetovladno mesto. Na zardelem nebnu so se lesketale isto takoj rudaste zvezde, toda v primeri z drugimi navadnjimi močmi je bila sedaj zemlja jasnejša nego nebo. Rim je našlik ogromni baklji razsvetil vso Kampanijo. V rudasti zarji je bilo moči videti daljne bregove, letovišča, temple, spomenike in vodovode: na akveduktih pa, ki so se razprostirali do bližnjega gorovja, je bila videti množica ljudij, ki so zbežali tješnj pred ognjem ter od onot gledali požar.

Med tem je strašni zubelj segal neprestano po novih delih mesta. Ni bilo nikakega dvoma več, da zločinske roke nalašč zažigajo mesto, ker je izbruhnil nov požar na takem ki je bil od glavnega požara dovolj oddaljen. Raz grice, na katerih je bil Rim pozidan, se je različeval plamen našik morskim valovom in živo, kjer s otakisto stale hiše s petimi ali šestimi nadstropji, a poleg njih razne prodajalnice, premični leseni amfiteatri, postavljeni za razične igre, in konečno skladišča, drva, olja, zrna, orcov, pinjevih ſk, s katerimi zrjem so se hanili revnejši bivalci, ter obleka, ki se je delila časih po cesarjevi milosti, mestnim postopacem, bivajočim v najtejnješih uticah. Ta je požar nisen dovolj paliva ter se takoj razširil na vse strani in nakrat zazvel cele ulice. Ljudje, ki so se utaborili za mestom, ali stali na vodovodih, so ugibali po barvi plamena, kaj g. ri. Moči, na katerih je razširil od požara na tisoče, da, na milijone gorečih lupin orcov in mandrijev, ki so se urno-dvignile kriku našik nepreglednemu roju pisanih metuljev ter padale na gorečo poslopja; na vodovode in na polja okoli mesta. Vsaka mesečna rešitev je bila zaman, ker so ljudje skozi vsa vrata beležali na vso moč iz mesta, na sprednjo pa je požar nasabu na

kamor plamen ni segel, so nashi na sto trupel sprememjeni v ogije, dasi so nesrečneži odtrgali kamenite plošče iz tlaka, hoteči se pod njim skriti, zakopavši se do pasu v zemljo. Nitj jedna rodbina izmed teh, ki so stanovale sredi mesta, se ni v polnem številu rešila, in radi tega so se poleg obzidja, pred vsemi mestnimi vrati in na vseh potih razlegali obupni glasovi žensk, ki so klicale draga imena ljubljenih svojcev, ki so poginili v ognju.

A med tem, ko so nekateri prosili bogove za usmiljenje, rogali so se jim drugi radi te grozne katastrofe. Videl si starce, obrnjene k templu Jupiterja Liberatorja, ki so, dvignivši roke kvišku, obupno klicali: "Ako si rešitelj, pa reši svoj oltar in mesto!" Vsi pa so se hudovali največ na stare rimiske bogove, katerim je bila po imenih množice dolžnost, čuvati nad mestom.

Pokazalo se je, da so ti bogovi brez moči in radi tega so se jim rogali. In pripeljalo se je, ko se je prikazala na via Asinariaja tolpa egiptovskih duhovnikov, ki so spremljali Izidin kip, rešen iz njenega tempela Elizo Porta Caelimontana, da so ljudje stekli tješnj, zapregli se v voz ter ga vlekli k apiskim vratorom, ondi vzeli kip ter ga nesli v Marsov tempel, zapovediši duhovnika one bogine, ki si je drznil, postaviti se jim po robu. Na drugih krajih so kričali na pomoč Serapisa, Baala in Jehova, katerih spoznavalcii, izrojivši se iz ulic v okolico Subure in onega dela mesta za Tiber, so s svojimi klici napolnili vse poljane, bežeče pod mestnim obzidjem. V tem klicu pa so se oglašali glasovi zmagoslavlja, in nekateri meščanji so se jim celo pridružili, proslavljajoči "Gospodarja sveta", drugi pa so si prizadevali, zaglušiti te klice še z večjim krikom. Tu pa tam se je glasilo popevanje moških starcev, in otrok nekih čudnih in nenačavnih, pesmij, katerih drugi niso mogli razumeti in v katerih so se vsaki hip ponavljale besede: "Tu prihaja sodnik na dan jeze in sodbe." Tako je živahnina in čuječa množica, slična razburkanemu morju, obkoljala gorečo mesto.

(Dalje.)

ZASTOPNIKI ZA NOVO DOMOVINO:

Joseph J. Peshell,  
Box 165.  
Ely, Minnesota

Frank Gasperi,  
Box 122.  
Moon Run, Penna

Anton Poje,  
Box 105, Lloydell Penna.

Zastopnik za Lloydell, Onalinda, Dunlo in Beaverdale.

Frank S. Baudek,  
300 Reed Street.  
Milwaukee, Wisc.

Nick Chernich,  
Box 787.  
Calumet, Mich.

Mike Gerdun,  
5106 Dresden Alley.  
Pittsburg, Penna.

John A. Germ,  
Box 281.  
Braddock, Penna.

Peter Srnovšnik,  
1427 Sheridan Road.  
Waukegan, Illinois.

Vinceencij Jesernik,  
Box 54.  
Chisholm, Minn.

Martin Laurich,  
515 Blue Island Ave.  
Chicago, Illinois.

Leo Terlep,  
911 N. Hickory St.  
Joliet, Illinois.

John Verbičar,  
57th Keystone Buttler St.  
Pittsburg, Pa.

Louis Skele,  
Box 180.  
Sheboygan, Wisc.

Jos. Šmalcelj,  
Box 626.  
Eveleth, Minn.

Franc Dremelj,  
Zastopnik za Johnstown, Cambria, Conemaugh in Franklin, Penna.

John Hribar,  
Box 1040.  
Pueblo, Colorado.

Anton Žagar,  
404 N. Ferry St., Kansas City, Kans.

Zastopnik Kansas City, Mo.

Phone: Central 2879 R.

# NAZNANILO

Vsem rojakom Slovencem naznjam, da sem zopet sprejel v oskrbo "Pogrebni zavod" in to na željo več mož, ki so bili mnenja, da naj bo nova fara imela svojega pogrebnika. Tega dela sem se takoj poprijel kupiti konje in kočije, da lahko takoj ustre-



žem ob vsaki priliki in ob vsačem času. Jamčim vam za točno in redno posrežbo. Radi krst (trug) sem v zvezi z najboljšimi tvrdkami. Vsa mrljška dela, ali koga peljati v bolnišnico ali na dom, vse to bo pri meni opravljeno. Priporoča se vam

**ANTON GRDINA,**  
6108 St. Clair Ave.

**Matija Feregini**  
grocer in mesar  
uljudno priporoča Slovencem in Hrvatem  
vojo grocerijo in mesarijo.

**WINE STR. EUCLID OHIO.**

**ANDREJ JARC,**  
6110 St. Clair Avenue N. E.  
SLOVENSKI KROJAČ

Se priporoča vsem rojakom v izdelavo vsakovrstnih oblik. Vsaka oblike, ki pride iz moje delavnice je najboljše vrste in zajamčena.

Posebno se priporočam rojakom za izdelovanje oblik, ki jih lahko plačujejo na tedenske obroki.

Cene najnižje. Svoji k svojim!

**"NOVA DOMOVINA"**  
TISKOVNA DRUŽBA.

**6119 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.**

**Pošilja** denar v staro domovino kakor tudi po celi Ameriki najceneje in najhitreje.

**Priporoča** rojakom svojo tiskarno za vsakovrstna dela.

"Nova Domovina" največji in najceneji dnevnik v Ameriki. Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah. Stane za celo leto samo \$3.00.

**Sprejema** uloge za mestno hranilnico v Ljubljani.

**JAK. GRDINA,**  
1777 St. Clair Str.

Priporoča cenjenim rojakom

svojo gostilno in kegljišče.

Opozarjam posebno cenjena

društva na svojo veliko in malo

dvorano. Večji dvorani je pro-

stora dovolj za vsakovrstne

predstave, telovadne vaje, pev-

ške večere i. t. d. — Dvorana

se nahaja na najbolj priprav-

nem prostoru za clevelandske

Slovence.

Najboljši in najbolj pripravljivi domači zdravilo in manu-

"Marijacialiske kapljice".

Kdor jih je rabil, ve, kako neprece-

ljivo je to zdravilo za iste, ki trpe na

slabem zdravju, slabosti in glavobol.

Ze po kratki uporabi zginje navadno bolečine. Naj jih torej nohenha

drusina ne pogreša. Cena za 3 steklenice \$1.50. Cena za 6 stekl. \$2.75.

Cena za 12 stekl. \$5.00.

**CUDODELNO MAZILO ZA LASE.**

Po sdravnikih novo pronašlo in najbolj preči izpadajoča las, pospel je rast, obrani čisto kočo, ter daje prijeten

hlad. 1. skutija \$1.50, 8. skutija \$1. Marijacialiske kapljice kakor tu-

di zdravilo za lase razpoljuja.

**M. Renyi,**

New York, N. Y.

## Rojaki obrnite se z zaupajem na nas.

Ako mi naznamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edine s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero z največjo izurenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo, kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi nikogar ne slišimo, da bi tako privabilo rojake k nam, pač pa vam javljamo to z resno željo, da bi zamogli pomagati našim bolnim rojaktom. Ze da zdravili vse tajne bolezni mož, Celo življenje smo zdravili in edino in takoj starata, da bi jo mi ne ozdravili. Mi ne trdim da zamoremo ozdraviti vse bolezni, ki so znane dandanes, kajti to bi bilo pretežavno. Mi trdim, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi tajne

Nač zavod je najstarejši, kar jih je v Zveznih državah, kjer smo dovršili višje šole na evropskih univerzah in pridemo iz istih krajev, kakor pridete vi. Torej rojaki, ako imate le kakovo bolezen izmed onih, katere so imenovane spodaj, nikar ne po-mišljajte, niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, vaših rojakov in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje boleznine in nadloge. Mi vam bodo pomagali v krajšem času in bolj po ceni, kakor katerisbodi zdravniki v deželi. Bodite previdni komu zaupate vaše dragoceno zdravje! Oglasite se pri nas predno se obrnete do kakega družega zdravnika.

MI vas gotovo ozdravimo in to v najkrajšem času!

Zastrupljenje krvi, krč, božastnost, slaboumnost, zgubo močnih moči, vse bolezni v želodcu in na jetri, bolezni v hrbitu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zaston in damo tudi nasvetne brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan.

Ob nedeljah od 10—2.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam pismo. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste starci ter naredite pismu naslov: ..

**Berlin Medical Instit.**

703 Penn ave.

**Pittsburg. - - - Penna.**

**IVAN in JOSIP GORNIK**

trgovca

z manufakturnim blagom

priporočata svojo bogato zalogu blaga in moške oprave, kakor tudi vse potrebščine za moške. Opazirjata ob enem cenjene rojake na svojo krojačno, kjer se izdelujejo oblike po najnovnejšem krovu. Velika zalogă raznovrstnih oblik hlač, in sploh vse v to stroko spadajočih potrebščin.....

**6105 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.**

**Naše pivo v sodčki**